

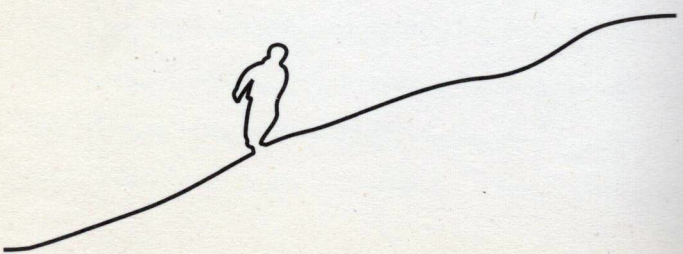
واقفیت سینما

نادائو ساتو

مہدی گودرزی

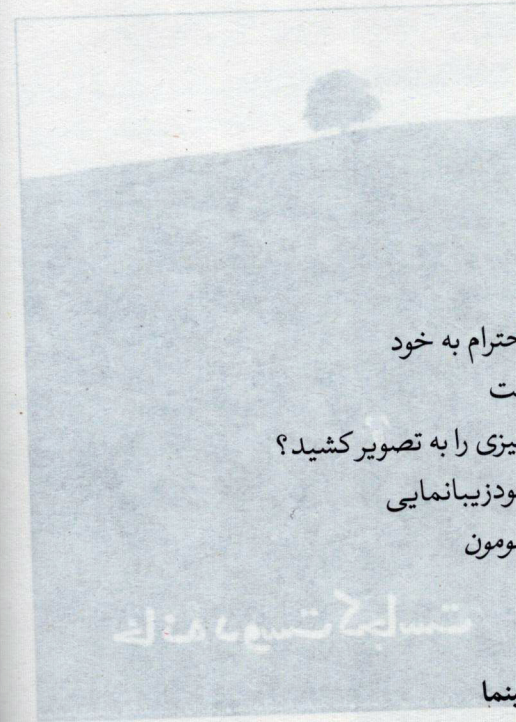
میں نے ان کے ساتھ بہت سی باتیں
کی ہیں اور ان کے بارے میں بہت
کچھ سیکھا ہے۔ ان کی زندگی
بسیار دلچسپ ہے۔ ان کے ساتھ
بہت سی باتیں کی ہیں۔ ان کے
بارے میں بہت کچھ سیکھا ہے۔

ان کے ساتھ بہت سی باتیں
کی ہیں اور ان کے بارے میں
بہت کچھ سیکھا ہے۔ ان کی
زندگی بسیار دلچسپ ہے۔ ان
کے ساتھ بہت سی باتیں کی
ہیں۔ ان کے بارے میں بہت
کچھ سیکھا ہے۔

۵۹	مخالفت با دوران قبلی	۶۶۱
۶۱	خودمختاری مردم	۷۶۱
۶۲	درگیری گروهی از دیدگاه ژاپن	۲۶۱
۶۵	واقعیت سینمای قهرمانانه	۲۶۱
۶۹	از بین رفتن خودمختاری مردم	۵۶۱
۷۵	۴. جهانی شدن عشق در سینما	۶۶۱
۷۵	سرگذشت عشق و عاشقی در آسیا	۶۶۱
۷۸	از آوارگی به سربلندی	۲۵۱
۸۰	از تجددگرایی تا هماهنگی تن و روان	۲۵۱
۸۲	از شین تا توکی جیرو کفاش	۵۵۱
۸۸	عشق و عاشقی در سینمای هند	۶۵۱
۹۱	وقتی می‌گوییم «کیزا» منظورمان چیست؟	۷۹۱
۹۴	متجددین آسیا و عشق	۷۹۱
۹۷	عشق ژاپنی	۷۷۱
۱۰۳	۵. سینمای مخالف موج جهانی	۹۷۱
۱۰۳	سینمای ایران و کمبود صحنه‌های عشقی	۶۷۱
۱۰۴	سینمای کودک و معنویت	۵۸۱
۱۱۰	مخالفت با آمریکا و فرهنگ بومی ایران	۶۸۱
۱۱۳	مخالفت یا مقاومت	۲۶۱
۱۱۷	۶. جنگ و سینما	۲۶۱
۱۱۷	قدرت پیش‌برندگی جنگ	۹۶۱
۱۲۰	تکاتی از جنگ که می‌خواهیم فراموش‌شان کنیم	۸۶۱
۱۲۳	قول و قرارهای میدان جنگ	۱۰۲
۱۲۶	در مورد چینپا/او	۲۰۲
۱۳۳	۷. درک بین‌المللی و سینما	۵۰۲

تسلیت تسلیت تسلیت

۱۳	درباره نویسنده
۱۵	مقدمه مترجم
۱۹	پیش‌گفتار
۲۷	۱. راشومون
۲۷	احترام به واقعیت و احترام به خود
۲۹	تجربه، خاطره یا شناخت
۳۱	راشومون در واقع چه چیزی را به تصویر کشید؟
۳۵	دروغ، خودستایی و خودزیبانه‌نمایی
۳۶	آغاز رشد و شهرت راشومون
۳۸	کرانه زیبایی
۴۰	کرانه قدرت تخیل
۴۵	۲. نگاهی به تاریخ و سینما
۴۵	گوچوایکی و تغییر معیارهای قومی
۴۸	جریان دموکراسی در ژاپن و جریانات دموکراسی در غرب
۵۰	سینمای آمریکا و تاریخ آمریکا
۵۲	نکات خجالت‌آور چگونه به تصویر کشیده می‌شوند؟
۵۷	۳. سینما چطور ساختار تاریخ را تغییر می‌دهد؟
۵۷	اتفاقات واقعی در زمان سلسله ادو

۱۳۳	سینما و جهت گیری ها	۲۵	رابطه ناهنجار، با تفالضه
۱۳۷	سینما و اورینتالیسم	۱۹	۵۹۹ رقی لثغه هغه
۱۴۲	عشق و انس به سرزمین مادری	۲۹	رهموت ری پیچ
۱۴۴	میزان خشم و احساس تحقیر	۵۹	فانالهموت رالمینب تبیعقا
۱۴۵	غرورشان را ببینیم	۶۹	۵۹۹ رقی لثغه هغه نبتق نینا
۱۴۹	۸. سینما و زبان / وحدت و تفرق	۵۷	۵۷ رقه نلش نالوج ۲۰
۱۴۹	سینما و سلطه فرهنگی	۵۷	لسا، رقه نلش نالوج تبیعقا
۱۵۳	یکپارچگی با کمک سینما	۸۷	رقللیم بر ری ایا
۱۵۳	تأکید هرناحیه نسبت به فرهنگ خود	۰۸	رقللیم بر ری ایا
۱۵۵	درباره فیلم هایی که در قلمرو زبان های چینی هستند	۶۸	رقللیم بر ری ایا
۱۵۹	زبان سیاسی و سینما	۸۸	لنه رالمینب رقه نلش نالوج
۱۶۷	۹. ساخت فیلم مستند و دموکراسی	۱۲	رقللیم بر ری ایا
۱۶۷	پیام مردم درون تصویر	۶۶	رقللیم بر ری ایا
۱۷۰	بدون پدر	۷۶	رقللیم بر ری ایا
۱۷۶	یادگیری حین تصویربرداری	۶۰۱	۵۰۱ رقه نلش نالوج
۱۷۹	فیلمی برای خوددرمانی	۶۰۱	۶۰۱ رقه نلش نالوج
۱۸۵	کسانی که نقش خود را بازی می کنند	۹۰۱	۹۰۱ رقه نلش نالوج
۱۸۹	استاد نجار درست می گوید	۰۱۱	۰۱۱ رقه نلش نالوج
۱۹۳	۱۰. تدافع و سلطه جلب کنندگی	۲۱۱	۲۱۱ رقه نلش نالوج
۱۹۳	روشن شدن صورت چیست؟	۷۱۱	۷۱۱ رقه نلش نالوج
۱۹۶	مشخصات اجتماعی گروه هایی که صورت شان روشن شده است	۷	۷ رقه نلش نالوج
۱۹۸	مخالفت با روشنی صورت	۰۲۱	۰۲۱ رقه نلش نالوج
۲۰۱	معنی نقد کردن	۲۲۱	۲۲۱ رقه نلش نالوج
۲۰۳	دنیا و روشن شدن صورت ها	۹۲۱	۹۲۱ رقه نلش نالوج
۲۰۵	دفاع از خود و روشن شدن صورت	۲۲۱	۲۲۱ رقه نلش نالوج

۲۰۹	۱۱. درباره آکیرا کوروساوا و سامورایی ها
۲۰۹	شان و منزلت کوروساوا
۲۱۰	سامورایی کهن از دیدگاه ژاپن معاصر
۲۱۴	ازهم پاشیدن قالب ها
۲۱۷	هفت سامورایی و تصویری اشتباه از کشاورزان
۲۱۹	وراث سنتی
۲۲۵	سخن پایانی
۲۲۷	فهرست نام ها

در شهر نیگاتا در کشور ژاپن متولد شد. او پس از اتمام
 تحصیلات خود در سال ۱۹۵۶ تاکنون بیش از ۱۰۰ کتاب نوشته است. دنیای
 او را می توان به عنوان تاریخ تصویری متحرک ژاپنی از آثار مهم او
 نام برد. این است که همگی حاصل یک عمر زندگی ژاپن است. آثار
 او در سراسر جهان بسیار مورد توجه است. او در سال سیستمای چین را
 نیز به خوبی شناخته است. آثار او در زمینه ادبیات، درام، تلویزیون، کمپدی و
 آموزش بسیار گسترده است. سالها به همراه همسرش میساکو ساتو یک دوره
 مطالعاتی را منتشر کرده. مطالعه تاریخ فیلم که تاکنون به شماره ۲۳ رسیده
 است. همسرش در سال ۱۹۸۶ جایزه کیناکاوا را برای خدمات خود در عرصه
 همکاری بین المللی سینمایی اخذ کرده است.
 در سال ۱۹۹۶ برای تقدیر از خدمات ساتو در سینمای ژاپن در مقام منتقد مدال
 افتخار بخش به او اعطا شد. او از آوریل سال ۱۹۹۶ رئیس آکادمی تصویر
 متحرک ژاپن بوده است.

بایست که در کشورهای مختلف از طریق روش های گوناگون به این موضوع توجه ویژه ای داشته باشیم. برای مثال در کشور ایران، با توجه به کمبود منابع انسانی و مالی، باید به سمت استفاده از تکنولوژی های نوین و سرمایه های انسانی در حال رشد حرکت کنیم. همچنین، همکاری بین دولتی و خصوصی می تواند به بهبود زیرساخت ها و خدمات اساسی منتهی شود. در نهایت، توجه به عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه ثروت، از موانع اصلی پیشرفت کشور محسوب می شود.

در کنار این موارد، سرمایه گذاری در بخش های استراتژیک مانند انرژی، صنایع مادر و فناوری اطلاعات، می تواند نقش مهمی در توسعه اقتصادی داشته باشد. علاوه بر این، بهبود آموزش و ارتقای سطح علمی نیروی انسانی، ضروری است تا بتوانیم با استانداردهای جهانی همگام شویم. در عین حال، حفظ محیط زیست و توسعه پایدار، از وظایف مهم دولت است تا بتواند برای نسل های آینده هم امکان زندگی با کیفیت را فراهم کند.

بنابراین، برای پیشرفت کشور، نیازمند رویکردی جامع و همه جانبه هستیم که در آن به نیازهای مختلف مردم و مناطق مختلف کشور توجه ویژه داشته باشیم. اولویت های اصلی ما باید در راستای بهبود زیرساخت ها، سرمایه گذاری در بخش های نوین، ارتقای کیفیت آموزش و ایجاد اشتغال برای جوانان باشد. همچنین، مبارزه با فساد اداری و بهبود خدمات دولتی، از اقدامات ضروری است تا اعتماد مردم را جلب کنیم و بهره وری سیستم اداری را افزایش دهیم.

در این کتاب که یکی از دعوا کتاب ساتو است، مجموعه ای از دیدگاه های روزنامه او درباره مسائل مختلف دنیا در ستریک عمده تجربه در سینما نگارش شده است. او در تحلیل فیلم ها از جنبه اطلاعات تاریخی و اجتماعی کشورها به عنوان شاهد و مثال استفاده می کند.

در حالی که در کشورهای مختلف از طریق روش های گوناگون به این موضوع توجه ویژه ای داشته باشیم. برای مثال در کشور ایران، با توجه به کمبود منابع انسانی و مالی، باید به سمت استفاده از تکنولوژی های نوین و سرمایه های انسانی در حال رشد حرکت کنیم. همچنین، همکاری بین دولتی و خصوصی می تواند به بهبود زیرساخت ها و خدمات اساسی منتهی شود. در نهایت، توجه به عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه ثروت، از موانع اصلی پیشرفت کشور محسوب می شود.

پیش گفتار

آیا با سینما می توان به درک واقعیت ها رسید؟

از وقتی که پژوهش درباره سینما را آغاز کردم، متوجه اهمیت سینمای آسیا شدم. از همان زمان با تجربیاتی که از فعالیت در بنیاد فرهنگی ژاپن داشتم، توانستم با جمع آوری فیلم ها از پنج کشور آسیایی، جشنواره ای را در ژاپن برگزار کنم. امروزه بسیاری جشنواره هایی با تمرکز بر فیلم های مستقل و ناشناخته در کشورهای مختلف دنیا پدیده عجیبی نیست، اما بیست سال پیش اوضاع این گونه نبود و همه متفق القول بودند که جشنواره باید فیلم های کشورهای پیشرفته را نمایش دهد. حال تصور کنید در آن دوران برای من که می خواستم فیلم هایی از سریلانکا، هند، تایلند، فیلیپین و اندونزی به نمایش بگذارم چه شرایط فرسایشی و دشواری بود؟ اما سرانجام پیش بینی هایم درست از آب درآمد و نمایش فیلم های کم خرج از کشورهای ضعیف تر دنیا در جشنواره ها امری بدیهی شد. البته در همان دوران هم کسانی بودند که با ریشخند می پرسیدند آیا این فیلم ها واقعاً بازتاب دهنده مشکلات و شرایط این کشورهاست؟ آیا با سینما می توان به درک واقعیت ها رسید؟ این سؤالی است که به دنبال جواب آن هستیم.

برای ما مسلم شده که سینمای آمریکا، زیبایی ها و محاسن این کشور را به تصویر

می‌کشد. همین‌طور می‌دانیم که فیلم‌های ژاپنی فقط زیبایی‌های ژاپن را نمایش می‌دهد، ولی آیا تا به حال از خود پرسیده‌ایم که فیلم‌های آمریکایی یا ژاپنی با واقعیات این جوامع منطبق‌اند یا نه.

از سینما که بگذریم، سایر حوزه‌های هنری هم بر مبنای زیبایی‌نمایی عمل می‌کنند؛ اما مسلماً زیبایی‌نمایی‌های هنری با واقعیت فاصله دارند. این فاصله یک موقعیت و استعداد خاص برای هنرمند فراهم می‌کند. به عبارت دیگر، زبان هنر استعدادی است که می‌تواند فاصله بین واقعیت و زیبایی را پر نماید، ولی بعد از مدتی که همه در زیبایی‌نمایی اغراق می‌کنند، همه به آن عادت می‌کنند و یکنواخت می‌شود. همین امر باعث می‌شود که جریان رئالیسم فعال شود و واقعیت را بدون نقاب به نمایش بگذارد. خلاصه این‌که وقتی همه نگاه‌ها به زیبایی‌نمایی عادت می‌کند و چشم‌ها پر می‌شود، آثار رئال جذاب‌تر می‌شود؛ اما همین تغییر دیدگاه به سمت آثار واقع‌گرایانه به مرور جنبه‌های دیگری از زیبایی‌نمایی را فعال می‌کند و همچنین جریان واقع‌گرایی جدید هم به سمت زیبایی‌نمایی می‌رود.

در مجموع، در آثار سینمای نمایشی و در راستای اهداف زیبایی‌نمایی از مردان و زنان خوش‌سینما و خوش‌تیپ در نقش‌های کلیدی استفاده می‌شود. در واقع این نوع سینما جامعه را به شکلی غیرواقعی و زیباشده به تصویر می‌کشد. پس اگر آن را آینه دروغ بنامیم بی‌راه نگفته‌ایم؛ ولی ما می‌توانیم این اغراق‌ها را در زیبایی‌نمایی نادیده بگیریم و به زبان سازنده این فیلم و جزئیات جامعه، قومیت و استعداد‌های کشورش پی ببریم. به نظر من، فرهنگ تصویر در جهان به سه گروه تقسیم می‌شود؛ دسته اول فیلم‌هایی که حاوی زیبایی‌نمایی یک کشورند و در نقاط مختلف جهان با خوشحالی خرید و دیده می‌شوند. این فیلم‌ها فقط در یک کشور ساخته می‌شوند و آن کشور هم آمریکا است. البته چند کشور پیشرفته دیگر را هم می‌توان با اغماض به این گروه اضافه کرد. آمریکا کشور آزادی عقاید است و حتی در آن جا می‌شود نکات خجالت‌آور جامعه را هم به تصویر کشید. این فیلم‌ها فقط

زیبایی‌ها را به تصویر نمی‌کشند، بلکه واقعیات را معمولاً در پوششی از زیبایی‌نمایی قرار می‌دهند. بنابراین، چندان آزاردهنده نیستند و از زاویه‌ای دیگر می‌توان به آن‌ها نگاه کرد.

دسته دیگر فیلم‌هایی‌اند که معمولاً امکان نمایش‌شان در نقاط مختلف جهان وجود ندارد. در این فیلم‌ها فقط وقتی اتفاقات خاصی مثل جنگ، سیل، قحطی، ظاهرات و نظایر این‌ها روی می‌دهد، فیلم‌های خبری - که معمولاً توسط افراد غیرحرفه‌ای گرفته شده‌اند - تهیه و به دنیا مخابره می‌شوند. این فیلم‌ها فاقد زیبایی‌نمایی‌اند و مخاطب هم بدون عکس‌العمل ناشی از دیدن اثر هنری، آن را نگاه می‌کند.

فیلم‌های کشورهای مثل ژاپن بین این دو دسته قرار دارند. گاهی اوقات زیبایی‌های خود را بالاتر از واقعیت می‌بینند و گاهی هم با چشمانی مثل عقاب کستی‌ها و مشکلات را با جزئیات نمایش می‌دهند. جالب این‌جاست که هر دو طرف ماجرا، شدیداً در شیوه خود افراط می‌کنند. بعضی خودشیفتگی و بعضی خشم شدید از کشور را به تصویر می‌کشند.

جای از این موضوع که در دنیا کشورهای صرفاً از طریق سینما و با خودشیفتگی، خود را زیبا و قدرتمند نشان می‌دهند و در مقابل، بعضی کشورها فقط تصاویر مستحضر خیری فاقد زیبایی‌بخش می‌کنند، موضوع مسئله‌ساز این است که خودقربانی ناشی از زیبایی‌نمایی افراطی تحت تأثیر قدرت‌طلبان می‌تواند مانند زمان حکومت نظامیان در ژاپن خطرناک باشد. ژاپن در آن زمان کشوری بود که تحت تسلط مذهب افراطی و ارتش بی‌رحم بود و نظام حکومتی آن با استفاده افراطی از این زیبایی‌نمایی، هم کشورهای دیگر را تحت فشار قرار داد و هم خود را نابود کرد. این زیبایی‌نمایی، شناخت واقعیت را مختل می‌سازد و ما باید با تمرکز و تعقل درک خود را اصلاح کنیم؛ اما باید قبول کنیم که معمولاً این آثار زیبایی‌ناگانه راه شناخت پیش‌روی ما است. اگر خودپسند باشیم و تمام عیوب خود را هم برای خود